

Силабус
навчальної дисципліни
Історія української літератури (1960–1980-і рр.)
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)»
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014. 01 українська мова і література
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни обов'язкова

Викладач Юлія БОЙКО
Посилання на сайт
Контактний телефон 0956811382
E-mail викладача: juille2486@gmail.com ys_bioko@bdpu.org.ua
Графік консультацій четвер, 14.00-15.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90	16	14	60	екзамен

Семестр: осінній (7 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія української літератури, художня література, літературознавство, шістдесятництво, література «застою», «перебудова».

Мета та завдання курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури (1960–1980-і рр.)»: дати майбутнім вчителям загальноосвітньої школи основи фахової підготовки, розкрити багатство української літератури міжвоєнних десятиліть у її історичній обумовленості і художній цінності, показати поступ філософсько-наукової думки, вплив її на ідейно-художні пошуки письменників.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- розкрити студентам проблеми літературного життя України 60-80-х рр. ХХ ст., які віддзеркалюють поступовий розвиток та формування національної літератури, її своєрідність;
- познайомити студентів із творчістю письменників-новаторів, розвиваючи мислення (образне, асоціативне, абстрактне, логічне), звертаючи увагу на спосіб опанування творами;
- розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільно-політичного розвитку;
- навчити студентів аналізувати літературні тексти, засвоївши їх специфіку;
- домогтися самостійного опрацювання студентами літературних текстів;
- домогтися глибокого усвідомлення основних тенденцій розвитку літератури.
- з'ясувати особливості творчої індивідуальності визначних письменників, їх внесок у національну та всесвітню літературу;
- домогтися розуміння особливостей мистецького процесу, а саме співіснування різних творчих методів та напрямів в українській літературі того часу;
- у лекційному курсі, на практичних заняттях всебічно розглядати твори, передбачені програмою закладів ЗОШ;
- залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- 1) особливості художньої літератури як виду мистецтва;
- 2) основні тенденції розвитку української літератури;
- 3) найважливіші факти літературного процесу;
- 4) найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на ці явища;
- 5) основні етапи життєвого й творчого шляху найбільш видатних письменників;

- 6) місце та значення найвизначніших творів у доробку письменника та в літературному процесі цього періоду;
- 7) оцінку вивчених творів у літературознавчих дослідженнях та критичних статтях;
- 8) місце українського письменства в загальноєвропейському літературному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**:

- 1) робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості письменників та літературного процесу взагалі;
- 2) виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
- 3) з'ясувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- 4) виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
- 5) зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку;
- 6) користуватися довідковими джерелами (в тому числі електронними), зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з української мови та літератури, педагогіки, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в ЗЗСО.</p> <p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та значення в розвитку суспільства, техніки й технологій.</p> <p>ФК 01. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину української літератури.</p> <p>ФК 02. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні вміння й навички в літературній освіті.</p> <p>ПК 01. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української літератури в практиці викладання української літератури в ЗЗСО.</p> <p>ПК 04. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.</p>	<p>РН 02. Демонструє вміння на-вчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні вміння й навички засобами української літератури, інтегрованого навчання.</p> <p>РН 07. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (літератури), оперує базовими категоріями та поняттями.</p> <p>ПРН 01. Знає сучасні філологічні засади навчання української літератури, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.</p> <p>ПРН 02. Пояснює особливості розвитку української літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 05. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРН 06. Використовує гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 10. Має критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.</p>

ПК 06. Здатність володіти законами аналізу літературознавчих одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.	
---	--

Тема 1. Українське шістдесятництво: суспільно-естетична природа, витоки і наслідки.

Модерністські пошуки у творчості поетів-новаторів (І. Драч, М. Вінграновський).

Особливості громадсько-політичного життя в Україні на поч. 1960-х. Світоглядні ідеї шістдесятників. Дволикість шістдесятницького руху. Естетична своєрідність поетичної генерації шістдесятників. Стильові течії в українській поезії 60-х рр. (модерна, традиційна, авангардистська). Нові художні якості прози шістдесятників, її жанрово-тематичне збагачення. Дискусії в українському літературознавстві навколо феномену шістдесятництва. Модерністська поетика раннього *Івана Драча*. Провідні мотиви лірики. Експресивно-романтичне визначення творчого кредо неофіта української поезії. Романтична поетицизація звичайних речей, піднесення буденності життя до космічних височин; проблема болісного наступу НТР на духовність суспільства. Поетика жанру балади та етюду у творчості: новаторське продовження фольклорної та літературної традиції.

Тема 2. Синтез новаторства і традиції у творчості Ліни Костенко, Василя Симоненка, Дмитра Павличка.

Поезія *Василя Симоненка* у контексті українського шістдесятництва. Суголосність мотивів поетичних збірок “Тиша і грім”, “Земне тяжіння” філософії шістдесятництва. Неонародницька концепція лірики, її гуманістичне спрямування. Фольклорні та літературні джерела образу України, його амбівалентність. Жанрове розмаїття та стильові особливості сатиричної спадщини митця.

Неокласичні засади творчості *Ліни Костенко*. Багатство культурологічного світу лірики: образи митців світової культури; художня трансформація античних та біблійних мотивів й образів. Історичний дискурс поезії: проблема історичної пам'яті та врятування українства як етнічного і духовного феномену. Мотив єднання людини з природою й екологічний неспокій у ліриці поетеси. Емоційне багатство та художня довершеність інтимної лірики. Духовний світ ліричної героїні. Цикл «Інкрустації»: поетика назви та її органічне втілення в художній системі віршів; образ дороги, мандрів, життя “на колесах”; національні й культурологічні символи; особливості віршування і ритмомелодика “Інкрустації”. Художня своєрідність поем “Сніг у Флоренції”, “Дума про братів неазовських”: жанрова специфіка; проблематика, образна система.

Грані творчої особистості *Д. Павличка*, його участь у громадському та політичному житті. Провідні мотиви і стильові особливості збірки «Правда кличе». «Таємниця твого обличчя – довершеність інтимної лірики. Світоглядна та художня еволюція лірики: 1990-ті–2000-і рр. («Покаянні псалми», «Не зрадь», «Рубаї», «Золоте ябко», «Вірші з Майдану» та ін.). Особливості творчого стилю *Д.Павличка* у контексті традиційної української лірики.

Тема 3. Тенденції розвитку історичної романістики 1960-1980- х рр. (Р. Іваничук, П. Загребельний, Ліна Костенко, Ю. Мушкетик, Р. Федорів та ін.).

Розвиток історичного роману у 1930-1950-і роки: естетичні здобутки і втрати. «Нова хвиля» історичної романістики, її основні риси та обумовленість шістдесятницькою добою. Жанрові модифікації історичного роману 60-80-х рр.

Художнє відтворення різних історичних епох у прозі *Р. Іваничука*. Проблематика історичної романістики. Стильова еволюція романного мислення. Жанрова специфіка роману *Р. Іваничука* “Орда” (історико-хімерний, гротескно-хімерний). Історична основа твору. Міфопоетичний струмінь роману: художня трансформація біблійних та язичницьких мотивів і образів. Художнє відображення химерності української душі як драми екзистенційного вибору. Образ ченця Єпіфанія як композиційний центр твору. Майстерність засобів гротеску, умовності й алегорії в моделюванні тоталітарної системи (Царство Карликів).

Жанрова і тематична багатоплановість прози *П. Загребельного*. Проблематика і художні особливості історичної романістики митця. Цикл романів про Київську Русь: філософська, національна, морально-етична проблематика одного з романів («Диво», «Первоміст», «Смерть у Києві»). Художня версія історичних постатей жінок-українок у романах «Роксолана», «Євпраксія»: історична основа, психологізм образів, гендерна проблематика. Чинники формування образу жінки (національні, міфопоетичні, біблійні, психологічні).

Історичні романи у віршах *Ліни Костенко*. Фольклорні джерела роману «Маруся Чурай». Образ Марусі Чурай у народних піснях, легендах, переказах. Жанрово-композиційні особливості твору. Утвердження безсмертя українського народу та його пісні. Природа і люди як складові образу України в романі. Туга за українською державністю. Перегук роману із сучасністю. Історична основа роману «Берестечко»: новаторство поетеси у трактуванні образу *Б. Хмельницького*. Майстерність засобів психологічного зображення героя.

Жанрово-тематичне розмаїття історичної романістики *Ю. Мушкетика*. Романтичне уславлення козацького лицарства в романі *Ю.Мушкетика* “Яса”. Суперечливість образів кошового отамана *Івана Сірка* та козацької старшини. Художнє осмислення доби Руїни в романах “Гетьманський скарб”, “На брата брат”.

Тема 4. Лірико-романтична стильова течія в українській прозі 60-80-х рр. XX ст. (творчість Олеса Гончара).

Стильові течії в українській прозі 60-80-х рр.: класифікації літературознавців. Лірико-романтична стильова течія у прозі: основні джерела, риси поетики; збагачення спектру мистецьких засобів. Фольклорно-ліричні джерела романного епосу М.Стельмаха. Проблематика його романістики. Філософський вимір ліро-епічної прози Л. Первомайського.

Творчість Олеса Гончара як явище лірико-романтичної прози. Вияви соцреалізму як наслідок ідеологічного тиску. Дискусії навколо «Прапороносців». Своєрідність поетики О. Гончара у контексті лірико-романтичної стильової течії. Риси постмодернізму у творчості митця. Драматична доля «Собору» в тоталітарну добу. «Собор» у критиці: динаміка оцінок твору. Вияви компромісу між романтизмом і соцреалізмом у романі. Актуальність проблематики твору (філософської, національної, морально-етичної, екологічної). Національно-романтична парадигма роману. Жанрова специфіка новелістики О. Гончара. Проблемно-тематичне коло новел: людина і війна; честь людини і безчестя; людина і суспільство; екологічні проблеми та ін. («Модри камень», «Людина в степу», «За мить щастя» тощо). Стильові особливості малої прози О. Гончара.

Тема 5. Українська література в роки «застою» (1965-1985). Генеза й типологія соцреалізму.

Ідеологічні утиски митців у «застійну добу». Репресії щодо української інтелігенції. Участь письменників у дисидентському русі. Роль і місце Івана Світличного в українському національно-визвольному русі. Художні особливості «тюремної музи» поета-дисидента. Традиція «в'язничної» лірики в українській літературі. Національний зміст творчості Гелія Снегірьова. Ідейний зміст «Набоїв для розстрілу».

Генеза й типологія соціалістичного реалізму. Соціалістичний реалізм: витоки й тенденції розвитку. Проблема дослідження соцреалізму в літературознавстві

Тема 6. Український поетичний андеграунд «застійної доби». Творчість поетів-дисидентів (В. Стус, Т. Мельничук, І. Калинець, «Київська школа поезії»).

Історія створення збірки В. Стуса «Палімпсести». Проблема варіативності віршів. Літературні джерела (Рільке, Гете). Історіософські мотиви в поезії. Внутрішня суперечливість образу України – «рідної чужини», його фольклорні та літературні джерела. Естетична та експресивна функція біблійних мотивів та образів у ліриці поета. Символіка художнього часопростору тюремної музи. Образ ліричного героя: мотиви самоти, «невгнутої чесності», автентичності буття. Розмаїття психологічних стан

Естетична опозиція та недеklarована світоглядна концепція Київської школи. Проблема її членства в українському літературознавстві. Своєрідність міфопоетичного мислення В. Голобородька: синтез національного і модерного начал поезії: художня трансформація міфологічної свідомості та фольклору; ірраціоналізм, алогічність як естетичне підґрунтя міфопоетики; мистецтво “другого плану”, інакомовлення; поетика сюрреалізму; модернізація традиційної поетики у розвінчуванні міфів тоталітаризму.

Мистецтво поетичного міфотворення В. Кордуна: особливості художнього часопростору в міфопоетиці: своєрідне відчуття пра-часу “з погляду вічності”; екзистенційний мотив трагічності людського існування як наслідок руйнування міфу; феномен пам'яті, тиші та особистісного мовчання в ліриці В.Кордуна

Тема 7. Творчість прозаїків-сімдесятників (І. Білик, Г. Снегірьов, В. Яворський, М. Руденко). Естетичний феномен «тихої лірики» (В. Підпалый, І. Жиленко, Л. Талалай та ін.).

Антиідеологічність, десоціологізація як засадничі риси світогляду сімдесятників. Основні риси поетики: суб'єктивність; естетичний герметизм; розмитість поділу між свідомим і несвідомим, добром і злом. Оновлення принципу «мистецтва задля мистецтва». Сімдесятники як покоління другого шансу чи «покоління реставрованого часу».

«Тиха лірика» 1970-х, її естетична своєрідність (В. Підпалый, В. Діденко, П. Засенко, В. Лучук та ін). Тематична палітра поетичного доробку В. Підпалого: драматичні суперечності життя, любовна лірика, філігранна пейзажна поезія, тема війни і миру, «мала» батьківщина. Особливості стилю (збірки «Зелена гілка», «Повесіння», «Тридцять літо», «В дорогу – за ластівками», «Вишневий світ», «Сині троянди»). Творчість Леоніда Талалая у контексті естетичних пошуків «сімдесятників».

Поезія Ірини Жиленко: риси «тихої» лірики (аполітичність, увага до вічних проблем буття, його таїни). Протиславлення мові «застою» мови природи, природи. Майстерність пейзажних малюнків. Традиційна тематика віршів: увага до повсякденного мирного життя в його найбуденніших проявах. Дискусії критиків щодо «дрібнотем'я», «камерності» поезії І.Жиленко. Прийоми поетичної суб'єктивності авторки. Розбудова умовного художнього світу. Роль уяви, фантазії, мрії, містифікації, парадоксальність поетичної уяви. Поєднання елегійності з невтримно радісним настроєм; переплетіння біографічного із загальнолюдським, величного з буденним.

Тема 8. Лірико-хімерна проза як естетичне явище: жанрово-стильовий аспект. Творчість Василя Земляка у контексті лірико-хімерної прози

Особливості розвитку лірико-хімерної стильової течії в українській прозі 1960-1980-х рр.: витоки, джерела, жанрові модифікації, представники. Вияви «низького» стилю у розвитку жанру хімерного роману (О. Ільченко, Є. Гуцало), його причини. Дискусії в літературознавстві навколо феномену хімерної прози (М.Павлишин, О.Ковальчук, А.Кравченко та інші). «Хімерна проза» у типологічному ряді з творами магічного реалізму (А.

Карпент'єр, Ж. Амоду, М. А. Астуріас). Жанрово-стильові особливості «химерного» роману в українській літературі 70-80-х років, його літературні та фольклорні джерела.

Дилогія В. Земляка «Лебедина зграя», «Зелені Млини» як вершинний набуток «химерної прози»: міфопоетика роману; біблійні, історичні алюзії; необарокові риси; елементи постмодерністської естетики. Роль умовної символіки; художня трансформація біблійних образів («Вавилон»; «Вавилонське стовпотворіння» та ін.). Історичні алюзії та міфологічні мотиви в творі. Новаторство В. Земляка у змалюванні героїв твору. Природа людської неоднозначності у романі: амбівалентність у зображенні українського національного характеру. Образ філософа Фабіяна як утілення вікової житейської мудрості українців. Античні традиції у романі. Стильова своєрідність «Лебединої зграї». Особливості народно-сміхових джерел твору.

Тема 9. Стильові перехрещення у прозі Володимира Дрозда, Євгена Гуцала, Володимира Яворівського.

Морально-етична проблематика соціально-психологічних романів В. Дрозда («Катастрофа», «Спектакль»). Спроби автора протистояти тиску соцреалізму. Художня трансформація міфу про вовкулаку в романі «Вовкулака» («Самотній вовк»). Елементи постмодерної естетики у творі. Творчість В. Дрозда як явище лірико-химерної прози. Поетика умовності: фантазмагорія, зміщення часових площин, міфомислення та ін.

Стильовий синкретизм прози Є. Гуцала. Тема незахищеного та вразливого світу дитинства у ранній «малій прозі» (збірки «Люди серед людей», «Яблука з осіннього саду», «Скупана в любистку», «Запах кропу» та ін.). Ліричне оповідання як своєрідна опозиція монументальній соцреалістичній прозі. Художнє відображення особливостей учительської професії в дилогії Є. Гуцала «Сільські вчителі», «Шкільний хліб». Засади етнопедагогіки. Загальнолюдські й індивідуально-національні цінності в осмисленні гострих проблем радянської дійсності («Безголов'я», «Родинне вогнище», «Мертва зона»). Риси неореалістичного стилю творів. «Низький стиль» («низьке бароко») химерної прози Є. Гуцала.

Тема 10. Тенденції розвитку реалістичного та філософського напрямів в українській прозі 1960-1980-х. Поетика реалістичної прози (Борис Харчук, Анатолій Дімаров, Григорій Тютюнник, Григій Тютюнник, Юрій Щербак, Володимир Яворівський).

Жанрово-стильовий перелом в українській прозі кінця 1960-х. Конкретно-аналітична стильова течія та її риси. Неореалістична проза в літературному процесі 1960-1970-х років. Роман «Вир» Г. Тютюнника як новаторське явище. Критичний та документальний реалізм у прозі В. Дрозда, Ю. Щербака, В. Яворівського. Об'єктивно-реалістичне осмислення дійсності у прозі Є. Гуцала. Жанр реалістично-психологічного роману в творчості Р. Андріяшика. Психологічна тема повоєнної спустошеності чоловічої душі у романах «Люди зі страху», «Додому нема вороття», «Полтва».

Жанр психологічної новели у творчості Гр. Тютюнника, її стильові особливості. Тема екзистенційної незахищеності й надломленості української людини. Проблема втрати духовності, історичної пам'яті («На згарищі», «Вуточка»). Естетична концепція кохання в новелістиці Гр. Тютюнника («Зав'язь», «Кізонька», «Три плачі над Степаном», «Три зозулі з поклоном»). Мистецтво психологічного аналізу світу дитини («Дивак», «Сито, сито...», «Обнова», «Перед грозою», «В сутінки»).

Гострота й актуальність морально-етичної проблематики в сільських, містечкових та міських «історіях» А. Дімарова. Художнє освоєння маргінальної та екзистенційної проблематики. Реалістичне дослідження причин знівчених людських доль в «історіях». Проза А. Дімарова як явище конкретно-аналітичної стильової течії. Еволюція митця – від «історій» до дилогії «Прожити й розповісти».

Конкретно-аналітичне осмислення філософської і морально-етичної проблематики у «воєнній» прозі Б. Харчука («Палагна», «Панкрац і Юдка»). Утвердження всеперемагаючої сили кохання у повісті про бандерівський рух в Україні («Вишневі ночі»). Проблема роду, його занепаду й руйнації у повісті «Онук». Риси індивідуального стилю Б. Харчука.

Тема 11. Жанрово-стильове багатство інтелектуально-філософської прози Валерія Шевчука.

Творчість В. Шевчука як явище інтелектуально-філософської, психологічної прози в українській літературі ХХ ст. Стильові особливості прози: поетика умовності, «неохимерність», необароко. Проблематика, художні особливості історичної прози В. Шевчука. Художня трансформація притчевого модусу в романі «На полі смиренному». Модернізація жанру балади в романі «Дім на горі». Жанрово-композиційні особливості твору. Міфопоетика повісті-преамбули; символіка міфу «дому на горі». Барокові мотиви небесної дороги, самотності, блудного сина. Романтичний мотив творчого осяяння. Необарокова поетика 2-ї частини твору («Голос трави»), її притчевий характер. Художня трансформація світу фольклору та демонології. Проблематика новел циклу. Стильові особливості роману «Дім на горі». Синтез неоромантичних та необарокових тенденцій. Проблемно-тематичне коло «міської» прози В. Шевчука («Чортиця», «Горбунка Зоя», «Місяцева зозулька з ластів'ячого гнізда», «Жінка-змія»). Засоби творення образу демонічної жінки, його іпостасі. Гендерна проблематика прози. Екзистенційний конфлікт між демонічною жіночістю та пересічною чоловічістю у повістях.

Тема 12. Тематичні і жанрово-стильові пошуки в українській драматургії 1960-80-х років. (О. Коломієць, Я. Стельмах та ін.).

Шляхи розвитку української драматургії у 1960-1980-ті рр.: естетичні здобутки і втрати. Театр О.Конійчука в парадигмі масової культури як матриця радянської літератури в цілому. Морально-етична проблематика і жанрова своєрідність драматургії *О. Коломійця*. Поетика і новаторство драматургії.

Тема 13. Тенденції розвитку літературного процесу в українській еміграції др. пол. ХХ ст. Проблемно-стильові пошуки в еміграційній прозі, драматургії (Ігор Костецький, Емма Андіївська, Богдан Бойчук, Юрій Тарнавський).

Об'єднання українських письменників «Слово» та його роль в організації літературного життя українського зарубіжжя. Поезія «третьої хвилі»: ідейно-естетичні засади Нью-Йоркської поетичної групи. Дискусії в літературознавстві навколо феномену НІГ. Постмодерна поетика прози Емми Андіївської, Юрія Тарнавського. Традиції і новаторство в діаспорній драматургії II пол. Творчість Юрія Тарнавського, Ігоря Костецького, Іларіона Чолгана, Людмили Коваленко. Риси постмодернізму в драматургії

Тема 14. Естетичний феномен Нью-Йоркської поетичної групи: інтелектуальний світ лірики Богдана Бойчука; синтез модерну і традиції у поезії Віри Вовк; сюрреалістичні візії світу у поезії Емми Андіївської. Естетична платформа НІГ. Дискусії в літературознавстві навколо НІГ. Поетична індивідуальність Богдана Рубчака як «поета культури». Своєрідність герметичної поетики Юрія Тарнавського. Сюрреалістичні візії світу в поезії Емми Андіївської. Інтелектуальний світ лірики Богдана Бойчука. Особливості модерністичної поетики. Синтез модерну і традиції у поезії Віри Вовк.

Методи навчання: Лекція. Практичне заняття. Бесіда. Дослідницький метод. Метод виявлення реакції читача. Художня інтерпретація. Самостійна робота: домашні завдання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, вміння аналізувати художній твір, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять та виконання самостійної роботи. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, вміння аналізувати художній твір, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань. Під час виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання важливим є уміння робити спостереження щодо загального розвитку української літератури 1910 – 1930-х рр., формулювати важливі та основні тези щодо обговорюваних тем, виразно читати напам'ять художні тексти.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Практичні заняття	35		
Самостійна робота (бесіда за запропонованими темами для самостійного опрацювання, поезії напам'ять)	15		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен:	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A

Практичне заняття 1	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 2	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 3	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 4	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 5	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 6	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 7	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Максимальна кількість набраних балів	2,4	3,5	7	14	21	28	35

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час самостійної роботи

Самостійна робота	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Самостійна робота 1	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 2	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 3	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 4	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 5	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 6	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 7	0,2	0,6	0,8	1	1,2	1,8	3
Максимальна кількість набраних балів	2	3	5	7	9	12	15

Передбачено проведення **екзамену** в усній формі. Кожна екзаменаційна картка містить три питання, що сукупно охоплюють усі важливі аспекти навчального курсу.

Критерії оцінювання навченості здобувачів під час підсумкового контролю:

- повнота й ґрунтовність викладу;
- аргументованість тверджень;
- суб'єктне усвідомлення змісту;
- творче осмислення набутих теоретичних знань;
- термінологічна коректність

Таблиця 4. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Кількість балів	Виклад матеріалу
«відмінно / А» 90–100	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / В» 78–89	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / С» 65–77	Повне засвоєння та часткове суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Наявні помилки щодо термінологічної грамотності.
«задовільно / D» 58–64	Часткове засвоєння матеріалу, недостатнє суб'єктне усвідомлення його. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.
«задовільно / E» 50–57	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / FX» 35–49	Теоретичний матеріал засвоєно фрагментарно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / F» 1–34	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.

Таблиця 5. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
39-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
32-38	добре		B (добре)
26-31			C (добре)
21-25			D (задовільно)
14-20	задовільно		E (задовільно)
8-13	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-7	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 6. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	Відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	Добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	Задовільно		E (задовільно)
35-49	Незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Базова література

1. Історія української літератури ХХ ст.: У 2 кн. Кн. 1: Перша половина ХХ ст. підручник / За ред. В.Г. Дончика. Київ : Либідь, 1998. 464 с.
2. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст. : навч. посіб. : у 3 т. / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. ; за ред. В. І. Кузьменка. Київ : Академвидав, 2013. Т. 1. 2013. 592 с.; Т. 2. 2014. 536 с.; Т. 3. 2016. – 552 с

3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XXI ст.: підручник: у 10 т. Т. 6, 7, 8. Київ: ВЦ Академія», 2014–2020.

Допоміжна література

1. Антологія української поезії II половини XX сторіччя / Авт. передм. та упоряд. Ю.Ковалів. Київ: Гранослов, 2001. 432 с.
2. Бернадська Н. Українська література XX ст: Навч. посібник для старшокласників та вступників до вузів. Вид. 2-е, випр. і доп. Київ: Знання-Прес, 2004. 271 с.
3. Брюховецький В. Ліна Костенко : Нарис творчості. Київ: Наука, 1990. 156 с.
4. Гроно нездоланих співців. Літературні портрети укр. письменників XX ст. / Навч. посібн. для вчителів / Упор. В. Кузьменко. Київ : Укр. письм., 1997. С. 266-283.
5. Діалектика художнього пошуку: літ. процес 60-80-х р.р. Київ. 1989. 267 с.
6. Дончик В. Грані сучасної прози. Київ: Наука, 1987. 378 с.
7. Дончик В. Істина – особистість. Проза П. Загребельного. Київ: Наука, 1984. 348 с.
8. Жулинський М. Наближення: літ. діалоги. Київ: Наука, 1986. 245 с.
9. Зборовська Н. Шістдесятництво як наївний дискурс батьківства. *Код української літератури*. Проект психоісторії новітньої україн. літератури: Монографія. Київ: Академвидав, 2006. С. 350–354.
10. Льницький М. Дмитро Павличко: Нарис творчості. Київ: Наука 1985. 189 с.
11. Льницький М. Іван Драч: Нарис творчості. Київ: Наука. 1986. 138 с.
12. Льницький М. Людина в історії. Сучасний україн. історичний роман. Київ. 1989. 269 с.
13. Коваль В. “Собор” і навколо собору. Київ. 1989. 128 с.
14. Моренець В. Борис Олійник: літ.-критичний нарис. Київ: Наука, 1987. 238 с.
15. Мороз Л. Григор Тютюнник: Нарис життя і творчості. Київ: Наука, 1991. 267 с.
16. Никанорова О. Поезії одвічна висота: літ.-критичні статті. Київ: Наука, 1986. 239 с.
17. Павлишин М. Канон і іконостас: літ.-крит. статті. Київ. 1997. 190 с.
18. Пастух Т. Київська школа поетів та її оточення : (модерні стильові течії української поезії 1960-90-х років) : монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 700 с.
19. Погрібний А. Олесь Гончар : Нарис творчості. Київ : Наука, 1987. 222 с.
20. Росінська О. А. Символіка поезії В. Стуса: монографія. Донецьк : «Ноулідж», 2010. 201 с.
21. Салига Т. Микола Вінграновський: літ.-крит. нарис. Київ: Наука, 1989. 178 с.
22. Салига Т. Продовження: літ.-крит. студії. Київ : Наука, 1991. 178 с.
23. Скірда Л. Сучасна українська поема. Київ : Наука, 1991. 190 с.
24. Слабошпицький М. Василь Земляк : Нарис творчості. Київ: Наука, 1994. 167 с.
25. Слабошпицький М. Роман Іваничук: літ.-критичний нарис. Київ: Наука, 1989. 245 с.
26. Соловей Е. Українська філософська лірика. Київ: Наука, 1999. 367 с.
27. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (Історико-літературний та поетикальний аспекти). Київ: Смолоскип, 2010. 630 с.
28. Ткаченко А. Василь Симоненко : Нарис життя і творчості. Київ: Наука, 1990. 235 с.
29. Ткаченко А. Іван Драч: Нарис творчості. Київ: Наука, 1988. 238 с.
30. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 3-х кн. / Упоряд. В.Яременко. Київ: Рось, 1993. 1994. – 560 с.

Словники, енциклопедії

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів та ін. Київ: ВЦ “Академія”, 1997. 750 с.
3. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / [авт.-уклад Ю.І. Ковалів]. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / [авт.-уклад Ю.І. Ковалів]. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с.

12. Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/592>
Бібліотека української діаспори. URL: <http://diasporiana.org.ua/>
Бібліотека Ї українська проза, поезія, філософські твори. URL: <https://www.ji.lviv.ua/ji-library/lib-index.htm>
Читанка. URL: <http://chytanka.com.ua/ebooks/index.php?action=url/authors>
Бібліотека Інституту історії НАН України. URL: <http://www.history.org.ua/index.php?info=7>
Бердянський державний педагогічний університет. URL: <http://bdpu.org/>
Бібліотека української літератури. URL: <http://www.ukrlib.com.ua/>

Віртуальний підручник з української літератури : Словник літературознавчих термінів. URL: <http://eureka.ucoz.ua/blog/1-0-14>

Електронна бібліотека української літератури. URL <http://www.utoronto.ca/elul/>

Поетика: Бібліотека української поезії. URL: <http://poetry.uazone.net/>

EXLIBRIS: українська електронна бібліотека : історія, публіцистика, художня література. URL: <http://exlibris.org.ua/>